

Ja til en selvstendig klimaløsning

EU blir ofte trukket frem som en god aktør når det kommer til klimaløsninger og EUs samlede utslipp har gått ned. Dette er fordi EU har starte å kutte i utslippene fra kullkraftverk, mens Norges kraft stort sett kommer fra vannkraftverkene. Derfor er det et dårlig argument for å knytte Norge tettere til EUs planer og utslippsmål. Norge er nødt til å gjennomføre kutt i andre sektorer enn EU. Dersom vi velger en selvstendig plan for å kutte i klimagassene, Vil vi kunne gjennomfører tiltak som treffer på de områdene der Norge trenger å kutte. Vi må tenke globalt, og handle lokalt for å løse klimakrisen.

Vi må ta innover oss at det er de lokale demokratiene som er nødt til å handle, for å kunne oppnå gode løsninger på klima. Frem til nå har det å knytte seg tettere til EUs klimapolitikk kun ført til kutt i ambisjonsnivået. I dag har vi en regjering som ikke er interessert i å kutte i klimagasser. Derfor bruker de det at EU klarer å kutte sine utslipp, som et argument for en tettere tilknytning til EU generelt. Paradokset er at EU mener at Norge allerede er så flinke på å kutte i utslippene sine, at de tillater Norge å slippe ut mer, enn vi ellers kunne ha gjort dersom vi ikke knyttet oss tetter til EU. Per i dag fungerer EU som en sinke for Norske klimakutt. Det er det mange grunner til.

Den mest groteske eksemplet finnes i statsbudsjettet 2020. Regjeringen budsjetterte med enorme inntekter fra salg av klimakvoter. Problemet var at vi på det tidspunktet ikke hadde noe marked å selge kvotene på, og vi måtte knytte oss tettere til EUs kvotemarked gjennom å utvide EØS-avtalen. Dersom resten av stortinget hadde gjort som Bjørnar Moxnes fra Rød, ville ikke Norge i dag hatt mulighet til å tjene på at EU i dag kan slippe ut de 41.4 millioner usolgte kvotene, som Norge hadde i overskudd fra perioden 2013-2018. For å sette dette i perspektiv, slapp Norge i 2018 ut ca. 52 millioner CO-ekvivalenter. Dersom Norge hadde spart verden for 41.4 millioner tonn CO, kunne vi ha gjort en forskjell. I stede valgte vi å tjene 8,3 milliarder kroner i inntekter fra salg av klimakvoter.

Det er ikke bare det at tilknytningen til EU, i dag gjør at Norge tjener penger på klimakrisen. Klimaminister Ola Elvestuen har fått tillatelse fra EU til å flytte 3 millioner klimakvoter fra kvotepliktig til ikke- kvotepliktig sektor. Disse kan vi innkassere fram til 2025 dersom Norge mislykkes i å nå klimamålene i den kvotepliktige sektoren. Dette er en direkte konsekvens av at Norge er tilknyttet EUs New Green Deal, og tidligere har det ikke vært mulig å flytte utslipp mellom kvotepliktig og ikke kvotepliktig sektor. I EUs New Green Deal står det at «Maks 1000 MtCo₂eq kan overføres fra kvotepliktig til ikke kvotepliktig sektor. De som har kuttet mye kan spare kvoter, eller selge disse til andre medlemsland».

Mange av bekymringen knyttet til EUs New Green Deal, går på at kuttene ikke er tilpasset norske forhold. EU satser for eksempel på å binde opp mye ny karbon i skogbruket, mens dette allerede gjøres i stor skala i Norge. Dersom EU legger begrensninger for utnyttelse av skogene i Norge kan dette gå kraftig utover et av de viktigste verktøyene Norge har for å bidra til reduserte utslipp. I dag har EU kun bundet opp 10% av utslippene sine i skogbruket, mens Norge har ca 50% av utslippene bundet opp i skogen. Dersom vi slutter å bruke skogene, vil denne effekten avta, fordi det er mens skogen vokser at CO₂ tas mest opp.

Et godt bidrag vil være å fokusere på å erstatte produkter fra olje og gass, men produkter fra skogbruk. Dersom man i større grad bruker skogen, vil det at man både hugger og planter nye trær fører til at utslippen over tid går i null. Dessverre favorisere New Green Deal import av landbruksvarer, og eksport av olje og gass. Produksjonen av varen ikke teller på klimaregnskapet, og Norsk oljeproduksjon kommer uforholdsmessig godt ut, siden utslippen ikke teller før oljen er brendt. Passer vi ikke på kan viktige klimaløsninger gå tapt I EUs New Green Deal.

Å la EU få lov å diktere norsk klimapolitikk er dårlig forst og fremst for Norges utslippsnivå. Problemet er at denne nye grønne dealen favorisere rike land, med allerede lave utslipp slik som Norge. Det er naivt å tro at EU, skal pushe Norge i en mer miljøvennlig retning.